

BELEIDSPLAN VE

Het Beleidsplan Voorschoolse Educatie maakt onderdeel uit van het Algemeen Pedagogisch Beleid bij ThuiZZZ Christelijke Kinderopvang

Willianne Weerstand

THUIZZZ CHRISTELIJKE KINDEROPVANG Vlechttuinen 8 Urk

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Wat is Voorschoolse Educatie	3
1.2 Opdracht van de gemeente Urk	3
1.2.1. Doelgroep kinderen gemeente Urk	3
VVE bij Thuizzz	4
2.1 Uk & Puk	4
2.1.1 Thema's	5
2.1.2. Activiteiten	5
2.1.3. Werken met een doelgerichte planning	6
2.1.4. Het activiteitenaanbod gericht op taalontwikkeling	6
Spelen in de hoeken	7
2.1.5 Responsief (taal)gedrag pedagogisch medewerkers	9
2.1.6 Afstemming op niveauverschillen tussen kinderen	10
Ouders	10
3.1 VVE Thuis	11
3.1.1. Ouderparticipatie	11
3.2 De thuistaal	11
Ontwikkeling, begeleiding en zorg	13
4.1 Mentor	13
4.2 Doen Praten Bewegen	13
4.3 Planmatige begeleiding	13
4.4 Begeleidingsplan	13
4.5 Samenwerkingspartijen	14
Het borgen van kwaliteit	15
5.1 Audit	16
6. Doorgaande lijn naar basisschool en BSO	16

Inleiding

In dit document vertellen wij over hoe wij jonge kinderen willen helpen zich te ontwikkelen. We zien kinderopvang als verlengstuk van thuis. Wij zijn er voor de kinderen en voor de ouders/verzorgers, niet als een vervanging van de ouders.

Thuizzz staat voor een tweede thuis. De drie z-ten geven een huiselijke sfeer aan waarin elk kind zich mag ontwikkelen alsof het thuis is. De pedagogisch medewerkers van Thuizzz werken met hart, hoofd en handen. Ze geven de kinderen liefde en dat wat ze nodig hebben om gezond te kunnen opgroeien en ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers handelen volgens de christelijke identiteit van Thuizzz en zijn continue bezig om ook zichzelf verder te ontwikkelen in hun vak.

We maken gebruik van de VVE methode Uk en Puk, een erkende methode en structuur voor het stimuleren van de ontwikkeling van jonge kinderen in de leeftijd van nul tot vier jaar. In dit document richten we ons vooral op de leeftijdsgroep tweeënhalf tot vier jaar, omdat dit de kinderen zijn die op dit moment voorschoolse educatie ontvangen bij Thuizzz. Tijdens de reguliere peuteropvang besteden we aandacht aan de ontwikkeling van de kinderen en het signaleren van bijzonderheden in hun ontwikkeling. Op de VVE-peuteropvang gaan we een stapje verder. In deze groep zijn we ook actief bezig met het ondersteunen van elk kind in hun ontwikkeling. VVE wordt ingezet om te voorkomen en bestrijden dat kinderen met een verhoogd risico te maken krijgen met ontwikkelingsachterstanden. Zo kunnen we deze kinderen eerlijkere kansen bieden voor de start van de basisschool en hun verdere toekomst.

Wij zijn er voor de kinderen als verlengstuk van de ouders. Dit willen we bereiken door ouders nauw te betrekken in ons werk en hetzelfde doel na te streven; het beste bieden voor het kind. Hiermee doen we ook beroep op de competenties van de ouders. We vullen dit in met nieuwsbrieven over nieuwe thema's en met activiteiten voor thuis, organiseren we ouderavonden en is er een oudercommissie. Om de juiste zorg te kunnen bieden, ook als er bijzonderheden in de ontwikkeling voorkomen, streven wij ernaar om nauw samen te werken met specialisten in de ontwikkeling van het jonge kind en partijen uit ons eigen netwerk. We zijn volop in ontwikkeling om hier realistische en passende stappen in te zetten.

Kortom: ontwikkeling staat centraal, zowel voor het kind, de ouder en de medewerkers. Onze basis voor het werken op de groep is de ontwikkeling van interactievaardigheden (hier is meer over te lezen in hoofdstuk 5; waarborgen van kwaliteit). Dit vormt de basis voor het bewust bijdragen aan een positieve ontwikkeling van elk uniek kind. Dit staat ook weer in lijn met onze Christelijke identiteit waarin we elk kind zien als uniek geschapen met zijn of haar eigen talenten die kunnen worden ontplooid door de juiste interactie tussen kinderen, medewerkers en ouders.

1. Wat is Voorschoolse Educatie

De VVE-peuteropvang van Thuizzz gebruikt een van de landelijk erkende VVE programma's die opgenomen zijn in de databank Effectieve Jeugdinterventies van het NJI (www.nji.nl): Uk & Puk. Het doel van Uk & Puk is het voorkomen en verminderen van onderwijsachterstanden door stimulering van de brede ontwikkeling van kinderen met thematische activiteiten waarin vier ontwikkelingsgebieden centraal staan:

- spraak-taalontwikkeling,
- sociaal-emotionele ontwikkeling,
- motorisch-zintuiglijke ontwikkeling en
- de eerste rekenprikkels voor de ontluikende rekenontwikkeling.

Het VVE-programma voldoet aan de volgende kenmerken:

- Er is een duidelijk uitgewerkte methodiek.
- Het programma besteedt veel aandacht aan o.a. taalverwerving.
- Het programma is flexibel: het kan bijvoorbeeld worden aangepast aan de doelgroep of aan de situatie in de dagopvang.
- Er zijn speciale activiteiten voor ouders, zodat zij betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kind.
- Er zijn voor pedagogisch medewerkers voldoende mogelijkheden om goed met het programma te leren werken (bijvoorbeeld door trainingen of begeleiding).

1.2 Opdracht van de gemeente Urk

Naast de landelijke eisen die worden gesteld aan VVE, benadrukt de gemeente Urk ook het volgende: "In de gemeente Urk willen we dat alle kinderen zich goed ontwikkelen en een goede start kunnen maken op de basisschool. In de periode van 0-6 jaar wordt de basis gelegd voor de rest van het leven. Een belangrijke periode ter voorbereiding op de basisschool is de peuterperiode van 2,5 tot 4 jaar. Door het bezoeken van een voorschoolse voorziening worden kinderen goed voorbereid om op de basisschool te kunnen beginnen. Binnen de voorschool worden kinderen doelbewust, maar spelenderwijs, gestimuleerd in hun ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk dat de voorschoolse voorziening van goede kwaliteit is zodat we de ontwikkeling optimaal kunnen stimuleren. Er zijn wettelijke eisen waaraan kinder- en peuteropvang en gemeenten moeten voldoen. Deze eisen zijn vastgelegd in de Wet innovatie kwaliteit voorschoolse educatie (april 2017). Daarnaast is er de wettelijke verplichting van 16 uren VE-aanbod voor doelgroepkinderen. Wanneer de peuters eenmaal op de basisschool zitten is de school (schoolbestuur) verantwoordelijk voor een vroegschoolse aanbod. Ook hier is een speels en ontwikkelingsgericht aanbod van toepassing zodat kinderen zich goed kunnen voorbereiden op de volgende periode in hun schoolcarrière; waarin leren lezen en schrijven haar intrede doet".

1.2.1. Doelgroep kinderen gemeente Urk

De doelgroep voor de VVE groep zijn de kinderen die op basis van de volgende punten een indicatie krijgen, afgegeven door het consultatiebureau op grond van:

1. Taalontwikkelingsachterstand in zowel Urker dialect als in het Nederlands
2. Een (senso)motorische en/of sociaal-emotionele ontwikkelingsachterstand
3. Kinderen die opgroeien met een risico op (taal)achterstand door omgevingsfactoren
4. Kinderen die opgroeien met Nederlands als 2de taal

2. VVE bij Thuizzz

De peutergroep werkt met thema's en een Voorschoolse Educatie (VVE) programma: Uk & Puk. Alle medewerkers op de VVE-groep locatie Thuizzz de Vlechttuinen zijn geschoold of volgen de scholing gespecificeerd op het programma van Uk & Puk. Op deze manier zijn we eenduidig in het aanbod en wordt er eenzelfde visie en uitvoering daarvan gewaarborgd. Om de medewerkers zo goed mogelijk voor te bereiden op het toepassen van het Uk & Puk programma in de praktijk, is er naast de scholing ook geïnvesteerd in een ervaren pedagogisch medewerker in het opstarten van het VVE

programma Uk & Puk. Zij ondersteunt, coacht en begeleidt medewerkers in hun dagelijkse werk op de groep, de taken buiten de groep en dient als rolmodel.

Het VVE-programma volgens Uk & Puk wordt vijf dagdelen, 40 weken per jaar, aangeboden; dit gaat om de maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag van 8.30 tot 12.30. Kinderen met een VVE-indicatie komen vier vaste dagdelen in de schoolweken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. De kinderen zonder VVE indicatie komen minimaal twee dagdelen, zodat het aanbod voldoende stimulerend is. Bij voldoende geïndiceerde kinderen zal Thuizzz de mogelijkheid voor VVE peuteropvang uitbreiden.

Kinderen met indicatie voor VVE komen in 1,5 jaar aan de norm van 960 uur. 40 weken per jaar, 4x4 uur per week, x1,5 jaar. In de schoolvakantie biedt Thuizzz kinderopvang geen aanbod voor de VVE geïndiceerde kinderen.

2.1 Uk & Puk

Uk & Puk is een totaalprogramma dat zich richt op de brede ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar. Taalontwikkeling staat daarbij voorop: spreken, luisteren en uitbreiding van de woordenschat. Tijdens de activiteiten krijgen peuters begrijpelijke taal aangeboden in een betekenisvolle situatie. Ook voor taalvaardige kinderen is Uk & Puk uitdagend. Uk & Puk is een programma voor kinderen vanaf 0 jaar en kan daarom op alle groepen van alle leeftijden worden ingezet.

Puk gaat overal mee naartoe! In de kring, buitenspelen, knutselen; hij is ook een echte kwebbelkous waar de kinderen graag hun hart luchten

Een belangrijk uitgangspunt bij Uk & Puk is dat kinderen zich nieuwe vaardigheden eigen maken in interactie met hun omgeving. De eigen inbreng en betrokkenheid van het kind staan voorop, waarna het kind nieuwe kennis en vaardigheden opdoet. De activiteiten bij Uk & Puk vinden grotendeels plaats in de kleine groep, aangezien de kans op actieve deelname en betekenisvolle interactie hierin het grootst is. Bovendien kan het aanbod zo goed afgestemd worden op het individuele kind.

Het ontwikkelingsproces wordt ondersteund door pedagogisch medewerkers met goede interactievaardigheden.

Door de combinatie van een kindvolgende en ontwikkelingsgerichte leeromgeving en benadering en de juiste interactievaardigheden wordt de brede ontwikkeling gestimuleerd.

2.1.1 Thema's

Er wordt gewerkt met een vast aantal thema's met ieder hun eigen activiteiten en uitdagingen. De thema's zijn als volgt (willekeurige volgorde):

1. Welkom Puk!
2. Wat heb jij aan vandaag?
3. Eet smakelijk!
4. Dit ben ik!
5. Reuzen en kabouters
6. Regen
7. Hatsjoe!
8. Knuffels
9. Oef, wat warm!
10. Ik en mijn familie

De thema's sluiten aan bij de belevingswereld van kinderen en kan worden toegespitst op de leeftijd en de vaardigheden van het kind. Per activiteit kan de pedagogisch medewerker bepalen wat de groep en wat het kind individueel nodig heeft. Aan elk thema wordt ongeveer een maand besteed, de pedagogisch medewerker kan wel besluiten langer met een thema door te gaan als ze merkt dat kinderen hier behoefte aan hebben. Er zijn ook aanvullende thema's beschikbaar volgens de Uk & Puk methode die kunnen worden ingezet. Dit zijn 'Ik ben bijna 4' voor kinderen die bijna naar de basisschool gaan en het thema 'Ik ben kunstenaar' besteed extra aandacht aan beeldende vorming. Deze thema's zijn puur aanvullend en zullen geen thema vervangen. Naast deze thema's van Uk & Puk wordt ook aandacht besteed aan de christelijke feestdagen en Sinterklaas.

Dagritme

Tijd	Activiteit
8.30-8.45	Brengmoment. De kinderen mogen vrij spelen en de ouders kunnen even meespelen, een praatje maken en rustig afscheid nemen van hun kind.
9.00	We starten de dag met een welkomstlied en de dagritme kaarten, ook doen we een kleine Puk activiteit.
9.15-10.00	Vrij en begeleid spelen in de hoeken
10.00	Fruit en/of groente eten; een lekkere dosis gezonde energie!
10.30-11.15	Buiten spelen of bewegen in de sporthal
11.15-12.00	Ruimte voor een gerichte activiteit; zoals knutselen of spelletjes spelen met de juf
12.00	Afsluiten van de ochtend; we eten een koekje, zingen liedjes en gaan bidden & bijbel lezen
12.30	Haalmoment en overdracht; zo blijft de ouder op de hoogte van de ontwikkeling van het kind

2.1.2. Activiteiten

Bij elk thema zijn activiteiten uitgewerkt voor drie leeftijdsgroepen. De activiteiten passen in het gebruikelijke dagritme van de kinderopvang. Het programma geeft consequent aanwijzingen op maat voor de specifieke leeftijdsgroep van 2,5 tot 4 jaar bij Thuizzz. Zie bijlage 2 voorbeeld maandplanning.

Uitgangspunten

- De activiteiten zijn bedoeld om de totale, brede ontwikkeling van kinderen te stimuleren.
- De activiteiten vinden plaats in bestaande situaties binnen de opvang, bijvoorbeeld tijdens de

verzorging, de kring en het spelen.

- Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerkers bij het uitvoeren van de activiteiten aansluiten bij de groep en het individuele kind.
- De eigen inbreng van het kind is een essentieel onderdeel in elke activiteit.

- De opzet van het programma Uk & Puk sluit aan bij het ['Pedagogisch kader kindercentra 0 – 4 jaar'](#)

2.1.3. Werken met een doelgerichte planning

Thuzz hanteert een jaarplanning waarin aangegeven is welke VVE thema's in het jaar aan bod komen. Per thema staat het VVE-activiteitsaanbod in een maandplanning. Bij alle thema's is aandacht voor de brede ontwikkeling van de kinderen. Kinderen worden gevolgd en gestimuleerd in sociale vaardigheden, de motorische, creatieve en cognitieve ontwikkeling. De maandplanning dient als leidraad voor het activiteitsaanbod; het kan waar nodig bijgesteld worden als

blijkt dat een activiteit meer of minder aandacht nodig heeft. De planningen worden per thema geëvalueerd en waar nodig bijgesteld voor de toekomst.

2.1.4. Het activiteitsaanbod gericht op taalontwikkeling

Het activiteitsaanbod is gevarieerd en sluit aan bij de belevingswereld van het kind.

De taalontwikkeling en taalstimulering staat bij ieder thema centraal.

Tijdens het vrij spelen stimuleren de pedagogisch medewerkers de taalontwikkeling door samen met de kinderen te spelen en tijdens dit samenspel het handelen te benoemen, waardoor kinderen nieuwe woorden leren en inzicht krijgen in de zinsbouw. Daarnaast wordt er voorgelezen en gezongen, is aandacht voor versjes en stimuleren zij kinderen om in de kring iets te vertellen.

De speelhoeken zijn uitdagend ingericht: voorwerpen in de speelhoeken en de overige ruimte worden benoemd en in het kader van de ontluikende geletterdheid gelabeld. Ook vormt taal de rode draad bij alle overige momenten zoals samen eten, buiten spelen, knutselen e.d.

Het aanbod wordt aangepast op het niveau van het kind en klimt op in moeilijkheidsgraad. Per thema wordt eenvoudig gestart, waarna gedurende het thema een opbouw in moeilijkheidsgraad volgt. De pedagogisch medewerker benadert de kinderen op een bij het ontwikkelingsniveau van het kind passende wijze.

Voorbeeld van het aanbod dat wordt aangepast op het ontwikkelingsniveau: We bespreken in de kring een vertelplaat. Kinderen die wat minder taalvaardig zijn, stellen we de aanwijsvraag: 'Wijs maar eens aan, waar zie je de bal?'

Een kind dat al een grotere actieve woordenschat heeft (of al meer zelfvertrouwen heeft en makkelijker praat), krijgt de vraag: 'Weet jij wat dat is?' en 'Wat doe jij hiermee?' terwijl het aangewezen wordt op de plaat.

Kinderen die achterblijven in hun ontwikkeling of hier op voorlopen worden in kleine groepjes of individueel gestimuleerd in de ontwikkeling, passend binnen het programma waarmee de

betreffende groep werkt. De groep wordt bewust samengesteld met kinderen die wat achterlopen en kinderen zonder achterstand, zodat kinderen van hun eigen leeftijdsgenootjes kunnen leren.

De stimulering van de taalontwikkeling neemt een belangrijke plaats in binnen de peuteropvang. De ruimtes zijn taalstimulerend ingericht; er wordt gebruik gemaakt van vertelplaten, woordkaarten en een vertelplaat. Materialen binnen de peuteropvang zijn gelabeld om de ontlukende geletterdheid te stimuleren. Voorlezen behoort tot het dagelijkse ritueel; in de grote groep, in kleinere groepjes of individueel. Ook kringgesprekken zijn een vast onderdeel van het dagelijkse programma. Peuters zijn trots wanneer ze in de kring iets mogen vertellen: bijvoorbeeld over gebeurtenissen in het weekend. Het geeft ze het gevoel serieus genomen te worden; 'ik hoor erbij'! De pedagogisch medewerker speelt tijdens het dagdeel ook in de overige tijd samen met de kinderen en gebruikt in het gezamenlijk spel veel taal.

Voorbeeld: Tijdens het spelen in de huishoek stimuleert de pedagogisch medewerker de taal door vragen te stellen over wat het kind aan het doen is. 'Wat ben je aan het maken?', Hierop doorvragen; 'Wat zit er allemaal in je pan?'. Niet gelijk al een invulling doen van wat ze aan het maken zijn. Daardoor blokkeren sommige kinderen en kunnen ze niet vol trots zeggen wat ze aan het maken zijn. Op deze manier lukt de pedagogisch medewerker meer taal uit.

Spelen in de hoeken

Bij Thuizzz hechten we veel waarde aan de ruimte. We zien de ruimte als derde pedagoog en streven ernaar deze zo in te richten zodat deze voor elk kind genoeg uitdaging biedt voor de ontwikkeling. Vanuit onze visie is een passende ruimte met de juiste inrichting en materialen, naast de vaardigheden van de pedagogisch medewerker en het kind zelf, een van de belangrijkste factoren om goede VE te kunnen bieden.

Bij het inrichten van de huidige ruimte hebben we rekening gehouden met de verschillende speelleerbehoefte van kinderen. Voor de kwaliteit van de inrichting en materialen gebruiken de NCKO-kwaliteitsmonitor voor Kwaliteit Leefomgeving (NCKO, 2018).

Bouwhoek

Zo is er een bouwhoek met blokken, auto's, werkbank, rails en lego die onder andere de ruimtelijke ontwikkeling, fijne en grove motoriek, verbeelding, expressie en het oplossen van problemen stimuleert. Deze hoek heeft bewust een redelijk afgeschermd plekje toegewezen gekregen, zodat kinderen hier ook ongestoord en zonder andere kinderen te storen kunnen spelen en ontwikkelen. In de bouwhoek willen we qua materiaal ook aan blijven sluiten bij de behoefte van kinderen, zo heeft de ene groep meer baat bij 'bouw materiaal' zoals blokken en de andere groep speelt liever met auto's. Hier sluiten we bij aan door voor passend materiaal te zorgen. Het materiaal is in dozen opgeborgen met de foto van de inhoud. Deze staan laag op de grond, waardoor het materiaal door kinderen zelf gepakt kan worden. Zo wordt de autonomie van het kind aangesproken. De pm'er zet ook materiaal klaar om uit te nodigen tot spel.

Huishoek

De huishoek is uitnodigend ingericht en afgebakend door middel van een kleed. Dit straalt warmte en huiselijkheid uit en vormt een duidelijke afscherming van de rest van de ruimte voor de kinderen. Materialen in de huishoek zoals een tafel met stoeltjes, keukentje met toebehoren, poppen en bedje en wasrek symboliseren het echte leven waarin kinderen situaties uit hun eigen leven na kunnen spelen. Door middel van rollenspel verwerken kinderen emoties en doet het een sterk beroep op hun

verbeeldingskracht, taalontwikkeling en sociale ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk dat materialen zo echt mogelijk zijn, zodat kinderen het beste tot hun spel komen en deze ontwikkeling aan kunnen wakkeren. Om goed bij de belevingswereld van kinderen aan te sluiten is hun eigen inbreng een must, we vragen daarom zelf aan de kinderen welke spullen ze thuis gebruiken in bijvoorbeeld de keuken. Ook houden we in deze hoek rekening met kinderen met een andere (culturele) achtergrond, doordat we naast een blanke pop ook een getinte pop hebben. Ook hebben we een meisjes- en een jongenspop. Zo kunnen alle kinderen zich aangesproken voelen in het spel.

Leeshoek

Net als de bouwhoek heeft een leeshoek een zo afgeschermd mogelijke plek gekregen in de ruimte. Ook om ongestoord de ontwikkeling te stimuleren, maar dan juist om rust te creëren. Deze hoek is ingericht met een wisselende collectie aan boeken, zowel uit eigen collectie als van de bibliotheek. Zo blijven de boeken afwisselend en voldoende uitdagend zodat de ontluikende geletterdheid voldoende gestimuleerd kan worden en aan te sluiten bij het thema van dat moment. Nieuw materiaal leidt immers weer tot nieuwsgierigheid en daarbij ontwikkeling. Ze kunnen met een zelfgekozen boek zelf lezen of voorgelezen worden in de comfortabele bank. De boekenkast is ingericht op kindhoogte. Daarnaast is dit een fijn plekje voor kinderen om zich even terug te trekken en een rustmomentje in te lassen. We vinden het belangrijk dat kinderen deze mogelijkheid hebben, om zo bij alle behoeften aan te sluiten zodat kinderen zich het beste kunnen ontwikkelen.

Themahoek

De themahoek is een speciale hoek die wordt ingericht aan de hand van het thema van dat moment. Zo wordt deze hoek tijdens het thema 'Reuzen en Kabouters' omgetoverd tot kabouterbos met reuzepaddenstoel, kabouterkleren en vondsten uit het bos en tijdens het thema 'Wat heb jij aan vandaag?' een kledingwinkel waar gepast, gemeten en verkocht kan worden of zelfs een heuse modeshow kan worden gegeven. Met deze themahoek willen we kinderen uitlokken tot spel, want spelen is leren. De thema's komen uit de methode Uk & Puk en zijn zo ontworpen dat deze op de belevingswereld van kinderen aansluiten. Omdat de thema's uit Uk & Puk vaststaan, maar we de inbreng van het kind juist zo belangrijk vinden, dagen we de kinderen zelf uit om mee te denken over hoe we de themahoek vormgeven en welke materialen hierin passen. Kinderen hebben zelf de mogelijkheid materialen te verzamelen en mee te nemen, bijvoorbeeld met hun ouders.

Net als in de huishoek wordt hier de sociaal emotionele ontwikkeling gestimuleerd, maar ook de cognitieve en talige ontwikkeling nemen een prominente plaats in het spel middels de met zorg door de pedagogisch medewerker uitgekozen materialen. Als voorbeeld: Passen de grote laarzen van de reus ook de kleine voetjes van de kinderen? In dit voorbeeld wordt er geëxperimenteerd met wiskundige begrippen zoals groot en klein.

Kring en thematafel

In de kring worden er liedjes gezongen, worden de dagritme kaarten besproken, wordt er verteld, voorgelezen en ontwikkelingsactiviteiten van Uk en Puk uitgevoerd. Spelend leren staat net als in de andere hoeken centraal. Door middel van zingen staan we stil bij cognitieve functies zoals geheugen wat weer bijdraagt aan een positieve taalontwikkeling. Door de kringgesprekjes en liedjes oefenen we ook met beurtwisseling, luisteren naar elkaar en duidelijk spreken. Door de dagplanning te bespreken geven we orde en structuur aan voor de dag, zodat kinderen weten waar ze aan toe zijn en veilig en gerust kunnen spelen. Door de ontwikkelingsactiviteiten van Uk en Puk in de grote kring aan te bieden, krijgt de pedagogisch medewerker een beeld van het ontwikkelingsniveau van de kinderen, waardoor er bepaald kan worden welke kinderen extra aandacht of stimulering nodig hebben in de kleine kring.

De onderwerpen gericht op het thema die in de kring worden besproken en uitgevoerd krijgen een plek op de thematafel naast de kring. Hier komen boekjes, materialen, vertelplaten of zelf meegebrachte spulletjes die te maken hebben met het thema te staan waar ten allen tijde makkelijk naar te verwijzen valt door kinderen zelf of vanuit de pedagogisch medewerker.

De tafelhuizen

In de ruimte hebben we twee tafels staan met het herkenbare huisontwerp van Thuizzz. Aan deze tafels worden constructieve activiteiten uitgevoerd zoals knippen, plakken, verven, maar ook bakken doen we graag. Deze activiteiten dragen bij aan de fijne motoriek. De pm'er zorgt dat knutselmateriaal of bakmateriaal klaarstaat voor de kinderen, zodat ze dit zelf kunnen pakken tijdens een knutsel of bakmoment. Er zijn voldoende materialen aanwezig voor alle kinderen, zodat ze allemaal zelfstandig aan de slag kunnen. De veiligheid wordt in acht genomen door kinderen niet direct in aanraking te brengen met scherpe materialen, deze worden hoog opgeborgen en worden ze alleen gebruikt met toezicht van de pm'er. Ook willen we de creativiteit van kinderen stimuleren door vrij werk te laten maken door bijvoorbeeld te verven, te tekenen of te knutselen met kosteloos materiaal. Creativiteit draagt bij aan de cognitieve ontwikkeling; oplossingen bedenken, emoties uiten en praten over wat je hebt gemaakt. Aan deze tafels worden ook activiteiten voor de 'kleine kring' uitgevoerd. In kleine groepjes worden kinderen gestimuleerd en/of extra uitgedaagd in hun ontwikkeling. Dit doen we onder andere door ons aanbod aan puzzels, vormen-combispel, de olifantenfamilie, weegschaal en andere spellen. Hiermee kunnen we oefenen met ruimtelijk inzicht, hoeveelheden, vormen, kleuren, groot & klein en licht & zwaar. Puzzels en spellen staan opgeborgen op kindhoogte, zodat kinderen deze zelf kunnen pakken. Materiaal wordt regelmatig verwisseld, zodat er voldoende variatie en uitdaging blijft.

De speeltuin en gymzaal

In de speeltuin hebben kinderen de meeste ruimte om te spelen, rond te rennen, spelletjes te doen, te klimmen, in de zandbak te spelen, rollenspellen uit te voeren, te glijden of te fietsen met onze trap- en loopfietsjes. Om deze redenen spelen we heel graag buiten en als het weer het toelaat doen we dat elke dag. Mocht het weer toch tegenzitten, hebben we de luxe om uit te wijken naar de gymzaal van Sporthal de Vlechttuinen. Zo kunnen we ten alle tijden kinderen de ruimte bieden om hun motorische ontwikkeling te stimuleren.

2.1.5 Responsief (taal)gedrag pedagogisch medewerkers

Allereerst is de pedagogisch medewerker sensitief: ze is gevoelig voor de signalen die de peuter uitzendt. De pedagogisch medewerker probeert aan te voelen en te begrijpen wat de peuter wil, doet of bedoelt. Ze vertaalt en communiceert gedrag en gevoelens van peuters in voor hun begrijpelijke taal. Zo leren kinderen hun eigen gevoel te uiten door middel van taal, wat ook hun sociale vaardigheden en gedrag ten goede komt. Daarnaast is ze responsief: ze reageert passend op de signalen van de peuter.

De pedagogisch medewerker reageert op het niveau van het kind – non-verbaal of verbaal – als een kind aandacht vraagt en laat hiermee haar beschikbaarheid zien. De pedagogisch medewerker heeft een luisterende houding, gaat in op wat een kind te vertellen heeft, of het initiatief dat het kind neemt. Ze toont interesse in de belevingswereld van het kind en benadert het kind op kind-hoogte. De peuter voelt zich hierdoor gewaardeerd, begrepen en serieus genomen.

Voorbeeld: Een kindje is nieuw en staat nog een beetje beteuterd te kijken naar de andere kinderen. De pedagogisch medewerker benoemt dat ze het kindje alleen ziet staan en vraagt of hij het spannend vindt. Ze nodigt hem op kind-hoogte uit om eens samen te kijken wat de andere kindjes aan het doen zijn. De pedagogisch medewerker strekt haar hand uit en het kindje pakt deze vast. De andere kinderen zijn een puzzel aan het maken van verschillende boerderijdieren. 'Oh, zie ik daar een varkentje? Wat zegt het varkentje?' Het kindje glundert en maakt knorgeluiden. Een wat ouder kindje zet het liedje 'een koetje en een kalfje in' en samen met de andere kindjes zingen we het liedje, terwijl het nieuwe kindje aandachtig luistert.

2.1.6 Afstemming op niveauverschillen tussen kinderen

Bij de themaplanning wordt aandacht besteed aan de ontwikkelingsbehoefte en het ontwikkelingsniveau van de kinderen. De pedagogisch medewerker daagt de kinderen uit om iedere keer een stapje verder te komen in de ontwikkeling. Deze stapjes worden gerapporteerd in observatie-instrumenten of de persoonlijke rapportage van het kind. De themaplanning omschrijft activiteiten voor de kleine en de grote groep. Voor kinderen die extra zorg nodig hebben, wordt via individuele handelingsplannen een plan van aanpak beschreven en uitgevoerd.

De pedagogisch medewerker daagt de kinderen uit om iedere keer een stapje verder te komen in de ontwikkeling. Deze stapjes worden gerapporteerd in observatie-instrumenten en/of de persoonlijke rapportage van het kind. De themaplanning omschrijft activiteiten voor de kleine en de grote groep. Voor kinderen die extra zorg nodig hebben, wordt via individuele handelingsplannen een plan van aanpak beschreven en uitgevoerd.”

Als pedagogisch medewerkers benaderen wij het kind op zo'n persoonlijk mogelijke manier waardoor we informatie op de juiste wijze kunnen interpreteren. Zo voorkomen we dat er sprake is van over- of onderstimulatie. Door gebruik te maken van de Uk en Puk methode heb je aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden en dat is heel fijn. Zo komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod en kun je een bepaald ontwikkelingsgebied ook meer stimuleren indien dit nodig is.

3. Ouders

Thuizz staat voor christelijke kinderopvang met aandacht voor de ontwikkeling van de kinderen in een veilige omgeving. Thuizz ziet haar opvang als verlengstuk van de ouders en kijkt naar de opvang als mini samenleving. Vanuit deze overtuiging wil Thuizz ook kinderen met een rugzakje of een beperking opvangen. Elk kind is welkom!

Ouders vertrouwen hun kind toe aan de kinderopvang. Thuizz vindt het belangrijk dat ouders correct en volledig geïnformeerd worden.

'Het is voor ouders als een warm bad waar ze in stappen zo gauw ze over de drempel binnenkomen.. Hierdoor voelt het vertrouwd voor ouders om hun kind toe te vertrouwen aan Thuizz. Dit maakt het makkelijk om met elkaar in gesprek te gaan of een afspraak te maken op een geschikt tijdstip'

3.1 VVE Thuis

Op korte termijn zal Thuizz starten met VVE Thuis voor ouders. VVE Thuis is een programma voor ouders met kinderen van 3 tot 6 jaar die deelnemen aan voor- en vroegschoolse educatie. De activiteiten van VVE Thuis sluiten aan bij de VVE programma's bij de dagopvang. Hierdoor komen woorden, begrippen en andere leerinhouden zowel bij de opvang als thuis aan de orde. Ouders leren hoe ze hun kind kunnen stimuleren en ondersteunen in de ontwikkeling. De betrokkenheid bij de educatie van het kind wordt vergroot.

Door deze combinatie van ontwikkelingsstimulering tijdens de opvang en thuis, is het effect op de ontwikkeling van kinderen groter dan van afzonderlijke programma's, ook op lange termijn. Ieder thema heeft een themaboekje met activiteiten die de ouders thuis met hun kind gaan uitvoeren.

Ouders worden hierdoor gestimuleerd om thuis samen met de peuter VVE-activiteiten te ondernemen. Denk bijvoorbeeld aan het verzamelen van spulletjes voor een bepaald thema of het stimuleren van het voorlezen thuis, door middel van de leestasjes. Ook krijgt Thuizz haar eigen mini-bibliotheek waar peuters boekjes kunnen lenen van Flevomeer Bibliotheek Urk om thuis samen te lezen. Ouders krijgen tips over ontwikkelingsstimulerende activiteiten via locatienieuwsbrieven, de ouderbrieven over de diverse thema's en in oudergesprekken.

3.1.1. Ouderparticipatie

Door middel van de overdracht, ouderbrieven en themaposters/-hoekjes worden ouders op de hoogte gebracht van de lopende thema's en activiteiten binnen de peuteropvang. Ouders worden uitgenodigd deel te nemen aan thema-activiteiten, informatiebijeenkomsten over VVE, ouderavonden, knutselactiviteiten, uitstapjes.

3.2 De thuistaal

Tijdens het intakegesprek vraagt de pedagogisch medewerker welke taal in de thuissituatie gesproken wordt en dit wordt geregistreerd. Tijdens het verblijf van de peuter in de dagopvang wordt rekening gehouden met de thuistaal, maar wordt het kind gestimuleerd de Nederlandse taal eigen te maken. Ouders en kinderen worden ondersteund in het aanleren van de Nederlandse taal door middel van het meegeven van eenvoudige taal stimulerende spelletjes of de uitleenboekjes met veel plaatjes. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen die vaardig zijn in de moedertaal een 2de taal sneller en gemakkelijker leren.

Thuizz de Vlechttuinen op Urk heeft te maken met het plaatselijk dialect. Veel van onze medewerkers zijn geboren en getogen Urkers wat het contact tussen medewerkers en ouders soepel doet verlopen. Het Urkers is geliefd, toch willen we bij Thuizz de Nederlandse taal voorop stellen. Dit doen we door bij Thuizz bewust te kiezen om tussen medewerkers onderling en

richting ouders en kinderen Nederlands te praten. Zo kan er voor de kinderen geen verwarring ontstaan wat de taal betreft, zodat deze zo optimaal mogelijk gestimuleerd kan worden.

“Op Urk is veel (meer) aandacht (nodig) voor taal, te meer kinderen ‘tweetalig’ opgroeien, namelijk in het Nederlands (2de taal) en Urkers dialect. Aandacht voor het creëren van een talige thuisomgeving en het creëren van een kwalitatief hoogwaardig (taal)aanbod in de schoolomgeving vormt de kern van het onderwijsachterstandenbeleid op Urk. Hierbij is richtinggevend:

“Wees trots op je dialect en let op je Nederlands”

4. Ontwikkeling, begeleiding en zorg

De beginsituatie van elk kind dat de dag opvang bezoekt wordt vastgelegd aan de hand van het intakeformulier. Het formulier wordt door de mentor samen met de ouders besproken tijdens het intakegesprek. Voor het regelmatig en systematisch volgen van de ontwikkeling van iedere peuter gebruiken de pedagogisch medewerkers ontwikkelingsvolgsysteem “Doen, Praten en Bewegen” van de CED groep. Daarnaast worden voor VVE-kinderen extra momenten ingelast.

4.1 Mentor

Ieder kind krijgt bij aanvang op de peuteropvang een mentor toegewezen. De mentor is verantwoordelijk voor het volgen, noteren en acteren rond de ontwikkeling van de peuter bij de peuteropvang. Daarnaast is aanspreekpunt voor de ouders. Dit begint bij het intakegesprek en eindigt bij het gesprek rond de warme overdracht naar school.

4.2 Doen Praten Bewegen

De ontwikkeling van de kinderen wordt door de mentor vastgelegd in het ontwikkelvolgsysteem “Doen, praten en bewegen”. De ontwikkeling wordt gevolgd aan de hand van de ontwikkelingsdoelen van het SLO. De kinderen worden geobserveerd rond de leeftijd van 32, 38 en 44 maanden. Iedere keer komen verschillende onderdelen aan bod, “Zo doe ik”, “Zo praat ik”, “Zo beweeg ik”, en “Zo reken ik”. Uiteraard zal zonodig extra gekeken worden naar specifieke ontwikkelingen van het kind. Vanuit deze observaties en alledaagse observaties op de groep worden:

1. de individuele plannen en groepsplannen samengesteld en wordt gekeken naar het aanbod van activiteiten .
2. de ontwikkelingsgesprekken gevoerd met de ouders
3. wordt de overdracht naar school gedaan. Meer hierover in hoofdstuk 6.

4.3 Planmatige begeleiding

Binnen het VVE-programma is aandacht voor de brede ontwikkelingsstimulering van de peuter in de grote groep, in de kleine groep en het kind afzonderlijk. In de themaplanning wordt inzichtelijk gemaakt hoe het programma binnen een bepaald thema wordt ingevuld, welke doelen worden gesteld en op welke wijze aandacht is voor de zorg en begeleiding van de kinderen.

Bij de VVE-peuteropvang wordt de ontwikkeling van de peuter nauwlettend in de gaten gehouden en gestimuleerd. De peuteropvang biedt een gevarieerd activiteiten aanbod aan, waarin aandacht besteed wordt aan thema's die aansluiten bij de belevingswereld van het kind, taalspelletjes, voorlezen, liedjes en versjes, kringgesprekken en activiteiten. Op indicatie van de pedagogisch medewerkers en/of op verzoek van de ouders/ verzorgers waar nodig en mogelijk krijgen de peuters extra ondersteuning en worden ze eventueel doorverwezen naar het consultatiebureau of logopedie.

4.4 Begeleidingsplan

Wanneer de resultaten van de observaties daar aanleiding toe geven, passen we het activiteiten aanbod aan op de ontwikkelingsbehoefte van de betreffende peuter. Als we in vervolg observaties geen of onvoldoende ontwikkeling zien, maakt de mentor/pedagogisch medewerker dit bespreekbaar binnen het team. Daarna stelt zij in samenwerking met de pedagogisch coach een begeleidingsplan op, dat vervolgens ook met de ouders wordt besproken. Begeleidingsplannen stellen we op, voeren we uit, evalueren we en stellen we bij.

Indien geconstateerd wordt dat benodigde of passende ondersteuning c.q. begeleiding niet door de pedagogisch medewerkers kan worden geboden, schakelen we externe deskundigheid in. De pedagogisch medewerker van het kind blijft de ontwikkeling van het kind met extra zorg bijhouden en verleent de nodige zorg aan het kind binnen de peuteropvang. De pedagogisch medewerker bespreekt de ontwikkelingen van het kind met de ouders waarin de pedagogisch coach een begeleidende rol in speelt, zij houdt tevens contact met de externe zorgverleners.

4.5 Samenwerkingspartijen

Vanuit de kinderopvang zoeken we de samenwerking met gespecialiseerde dienstverleners gericht op het jonge kind op Urk, zoals consultatiebureau, kinderlogopedie, kinderfysiotherapie en gaan we bij de start van de VVE deelnemen aan de LEA en PAT overleg. Binnen de gemeente Urk is een werkgroep samengesteld van alle dienstverleners gericht op het kind van -9 mnd tot 6 jaar, Thuizzz heeft een plek binnen deze werkgroep.

5. Het borgen van kwaliteit

Alle VVE locaties worden geïnspecteerd door de GGD. Daarnaast legt de gemeente verantwoording af aan de onderwijsinspectie over het gevoerde VVE-beleid en de uitvoering hiervan. Waar nodig worden de verbeter suggesties van de inspecteur opgepakt en doorgevoerd. Op basis van werkoverleggen wordt gewerkt aan verbeteractiviteiten, de kwaliteit van het programma, de beschikbare en ingezette VVE-tijd en de specifieke zorg voor individuele kinderen. Alle medewerkers worden regelmatig bijgeschoold door middel van opleidingen, trainingen en workshops, waardoor er aandacht is voor de professionaliteit van de Pedagogisch medewerkers. Dit staat beschreven in het opleidingsplan. (bijlage 3)

NCKO-kwaliteitsmonitor

De NCKO-kwaliteitsmonitor (Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek) is een praktisch instrument waarmee kinderopvangorganisaties zelf de pedagogische kwaliteit van de opvang in kinderdagverblijven in kaart kunnen brengen. Met de kwaliteitsmonitor is het mogelijk om de kwaliteit te beoordelen van de interacties tussen de pm'ers en kinderen, van de leefomgeving en de structurele kwaliteit. In dit instrument staan de interactievaardigheden centraal die de pedagogisch medewerker moet beschikken om de pedagogische doelen optimaal te realiseren. De pedagogisch medewerker beïnvloedt kinderen namelijk niet alleen rechtstreeks in haar interacties met de kinderen zelf, maar zij bepaalt ook voor deel de kwaliteit van de interacties tussen de kinderen onderling en van hun ervaringen met het aanwezige spelmateriaal. Daarom beschouwt het NCKO de vaardigheden van de pedagogisch medewerker in de omgang met de kinderen als de kern van de proceskwaliteit. Deze vaardigheden zijn:

- Sensitieve responsiviteit;
- Respect voor autonomie;
- Structuren en grenzen stellen;
- Praten en uitleggen;
- Ontwikkelingsstimulering;
- Begeleiden van interacties tussen de kinderen

Met het instrument wordt er een 0-meting afgenomen die inzichtelijk maakt aan welke onderdelen meer aandacht moet worden besteed. Hoe vaker de monitor ingezet wordt, hoe inzichtelijker er gewerkt kan worden aan de kwaliteit. De medewerkers van Thuizzz volgen workshops die de interactievaardigheden centraal stellen. Ze stellen doelen voor zichzelf en voeren opdrachten uit in de praktijk om deze vaardigheden te optimaliseren.

Ook worden de medewerkers getraind in de zes interactievaardigheden aan de hand van NCKO-kwaliteitsmodel onder leiding van de pedagogisch coach. Ze is afgestudeerd hbo Pedagoog en heeft zich tijdens de opleiding gespecialiseerd in de kwaliteit van de kinderopvang. Alle medewerkers, ook de gespecialiseerde VVE medewerkers, ontvangen coaching gespecificeerd op hun vaardigheden en kennis. Coaching wordt zowel in

teamverband als één op één vormgegeven om zowel het groepsproces te versterken en te kunnen werken aan persoonlijke doelen.

Jaarlijks evalueert het management samen met de pedagogisch coach/ beleidsmedewerker de Voorschoolse Educatie. Het management doet voorstellen voor verbetering en/of kwaliteitsverhoging, die – indien vastgesteld – in het jaar erna geïmplementeerd worden.

5.1 Audit

Twee keer per jaar organiseert Thuizz audits waarin de kwaliteit van de opvang gemeten wordt. Naast de inzet van de NCKO-kwaliteitsmonitor, worden ook de eisen van de GGD nogmaals geïnspecteerd. De pedagogisch coach/beleidsmedewerker voert deze in samenwerking met het management uit door middel van observaties. Op deze manier willen wij een hoge kwaliteit waarborgen voor onze kinderen en medewerkers.

6. Doorgaande lijn naar basisschool en BSO

In het kader van 'doorgaande lijn' worden afspraken gemaakt om een ononderbroken ontwikkeling van kinderen die van de dagopvang naar de basisschool gaan op elkaar af te stemmen. Om deze doorgaande lijn te kunnen realiseren, afspraken gemaakt tussen de opvang en de basisschool.

Vanuit de gemeentelijke werkgroep -9 mnd tot 6 jaar wordt er blijvend gewerkt naar het verbeteren van de doorgaande lijn peuteropvang en school.

Wanneer een peuter 4 jaar wordt zal er, na goedkeuring van ouders, contact zijn met de basisschool voor een warme overdracht, een gesprek tussen pedagogisch medewerker en IB-er van school. Bij een VVE indicatie komt de intern begeleider, na goedkeuring van ouders, van de school een observatiebezoek brengen aan het kind op de peutergroep.

Wanneer de peuter door zal stromen naar de BSO wordt het mentorschap overgedragen aan de mentor bij de BSO en zal daar een overdracht zijn over de desbetreffende peuter. Ook kan de peuter een aantal keer wennen op de BSO.

De afspraken zijn gericht op:

- warme overdracht; de pedagogisch medewerker bespreekt met de toekomstige leerkracht face-to-face de ontwikkeling van het kind
- doorgaande lijn in aanbod: het aanbod op school kan worden aangepast bij de ontwikkeling van het kind
- doorgaande lijn in pedagogisch en educatief handelen; verschillen en overeenkomsten worden besproken zodat hier rekening mee gehouden kan worden
- doorgaande lijn in ouderbeleid; welke positie hebben de ouders bij de peuteropvang en de school
- doorgaande lijn in ontwikkeling, begeleiding en zorg; mocht er een zorgplan zijn wordt deze uiteraard meegenomen tijdens de warme overdracht, zodat de school weet welke stappen er zijn ondernomen en hier verder mee aan de slag kan
- kwaliteitszorg; het gaat hierbij om een gezonde ontwikkeling en een veilige en gezonde omgeving van het kind. Ons kwaliteitsmodel is gebaseerd op de vier basisdoelen van Rixsen-Walraven. Deze zijn te lezen in ons pedagogisch beleidsplan.

De kwaliteitseisen in de wet Kinderopvang zijn gebaseerd op de pedagogische basisdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven:

1) Het geven van een gevoel van emotionele veiligheid

Een kind voelt zich veilig als er op een passende manier gereageerd wordt op zijn signalen en behoeftes. Voorwaarde hiervoor is dat er rekening gehouden wordt met karakter, eigenheid, stemming, ontwikkelingsfase en emoties. Hierbij past de interactievaardigheid sensitieve responsiviteit.

2) Het geven van gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie

Door ruimte te geven voor ontdekken en spelen, leren de kinderen hun eigenheid en zelfstandigheid te ontdekken. Zo ontwikkel d hun zelfvertrouwen, creativiteit en flexibiliteit zich. Hierbij past de interactievaardigheid respect voor autonomie en ontwikkelingsstimulering.

3) Het geven van gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie

Hierbij gaat het om sociale competenties, zoals communiceren, samenwerken, aangaan van conflicten en oplossingen bedenken. Het aanleren van deze competenties zorgt ervoor dat het kind op latere leeftijd hier bewust mee om kan gaan. Jong geleerd is immers oud gedaan. Hierbij past de interactievaardigheid ontwikkelingsstimulering en begeleiden van interacties tussen kinderen.

4) Het geven van een kans om zich waarden en normen, de 'cultuur' van een samenleving, eigen te maken

Bij Thuizz dragen we de christelijke normen en waarden uit. Door middel van communicatie en het passend reageren op signalen zorgen pedagogisch medewerkers ervoor dat ze een voorbeeldfunctie vervullen waardoor de kinderen worden gestimuleerd in hun ontwikkeling. De interactievaardigheden structureren & grenzen stellen en praten & uitleggen spelen hier een belangrijke rol.